

TELŠIŲ „ATEITIES“ PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO IR VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Telšių „Ateities“ progimnazijos mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125 „Dėl mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (suvestine redakcija nuo 2024-09-01), Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1541 patvirtintomis Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programomis, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 patvirtinta Geros mokyklos koncepcija ir kitais mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą reglamentuojančiais dokumentais bei progimnazijos administracijos, mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimais.

2. Aprašas reglamentuoja mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimą, įsivertinimą, pažangos stebėjimą ir informacijos panaudojimą, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimą.

3. Apraše aptariami vertinimo tikslai ir būdai, vertinimo lygmenys, nuostatos ir principai, mokinių įgytų kompetencijų vertinimas. Šiame apraše mokinių mokymosi pasiekimai apima mokymosi pažangą, tai yra mokinio nuolatinį augimą ir judėjimą išsikeltų mokymosi tikslų link bei ugdymo rezultatus, kurie atspindi mokinių įgytas kompetencijas.

4. Mokinio įgytų kompetencijų vertinimas yra integrali ugdymo proceso dalis.

5. Mokymosi pasiekimų vertinimo procesas grindžiamas vertybiniais orientyrais, leidžiančiais atskleisti mokinių visapusiškus gebėjimus tinkamiausiu būdu ir sudaryti galimybes juos plėtoti. Jais paremta kasdienė vertinimo praktika prisideda prie įtraukios ir mokinį, ir mokytoją įgalinančios progimnazijos kultūros formavimosi.

6. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

6.1. **Vertinimas** - nuolatinis informacijos apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

6.2. **Įvertinimas** - vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

6.3. **Įsivertinimas**— paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, numatant tolesnius savo mokymosi žingsnius.

6.4. **Vertinimo refleksija** — tai savo veiklų pamokoje apmąstymas, uždavinio įgyvendinimo pamatavimas, tolimesnių veiksmų numatymas.

6.8. **Kontrolinis/atsiskaitomasis darbas** – tai formaliai vertinamas ne mažesnės kaip 30 minučių trukmės mokinio žinioms, gebėjimams, įgūdžiams patikrinti skirtas darbas, kuris organizuojamas baigus pamokų etapą, ciklą.

6.9. **Kaupiamasis vertinimas** – tai informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą kaupimas, kuris konvertuojami į pažymį (įskaitą).

6.10. **Diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti.

6.11. **Formuojamasis vertinimas** — nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuriuo siekiama suteikti detalią informaciją apie tolesnio mokinio mokymosi bei tobulėjimo galimybes, numatant mokymosi perspektyvą, pastiprinant daromą pažangą;

6.12. **Apibendrinamasis vertinimas** — sukaupta informacija, mokinių įgytų kompetencijų įrodymai tam tikro mokymosi etapo pabaigoje apibendrinami pažymiu ar pasiekimų lygiu.

6.13. **Kompetencija** – gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma.

6.14. **Mokymosi pažanga** – mokinio nuolatinis augimas ir judėjimas išsikeltų mokymosi tikslų link.

II SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO TIKSLAI IR BŪDAI

7. Pagrindiniai mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslai:

7.1. **Padėti mokiniui mokytis.** Vertinimas ugdymo procese skirtas informacijai apie mokinių pasiekimus kaupti. Sukaupta informacija padeda suprasti, kaip formuojasi prasminiai ryšiai tarp mokinio turimos ir naujai įgytos patirties, apmąstyti mokymosi eigą, sėkmių ir nesėkmių priežastis. Šios informacijos pagrindu mokytojo teikiamas grįžtamasis ryšys padeda mokiniui kryptingai mokytis bei įveikti nesėkmes. Šis tikslas įgyvendinamas kasdienio ugdymo praktikoje, taikant įvairias vertinimo bei įsivertinimo strategijas bei metodus;

7.2. **Pripažinti ir sertifikuoti rezultatus.** Nustatyti mokinių mokymosi pasiekimų lygį pasibaigus tam tikram mokymosi laikotarpiui (trumpesnės trukmės mokymosi etapui - pusmečiui, baigus programos dalį arba visą programą). Šiam tikslui pasiekti kaupiama informacija apie mokinio pasiekimus konkrečiu laikotarpiu. Ši informacija naudojama pripažįstant ugdymo rezultatus;

7.3. **Valdyti ugdymo proceso kokybę.** Šis tikslas orientuotas į mokyklos veiklos tobulinimą ir yra būtinas mokyklos, savivaldybės, regiono, šalies ar tarptautinio lygmens sprendimams priimti

8. Aprašo 7 punkte įvardintiems mokymosi pasiekimų vertinimo tikslams įgyvendinti naudojami šie vertinimo būdai:

8.1 **Formuojamasis** vertinimas užtikrina svarbiausio mokinių pasiekimų vertinimo tikslo – padėti mokytis – įgyvendinimą. Formuojamasis vertinimas apibrėžiamas kaip cikliškas mokymo(si) metu gaunamos mokymosi informacijos panaudojimas tolesniam mokymui ir mokymuisi planuoti ar koreguoti. Pažymiai vertinant formuojamuoju būdu nerašomi.

8.2 **Apibendrinamasis** vertinimas siejamas su mokymosi pasiekimų pripažinimu, juo siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu.

Apibendrinamasis vertinimas visuomet atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui. Instituciniu lygmeniu išskiriamas progimnazijos vidinis ir išorinis apibendrinamasis vertinimas.

8.3 **Diagnostinis vertinimas** - vertinimas, kuriuo siekiama išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą tam tikru metu, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

III SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

9. Mokinių pasiekimų vertinimo esmė – padėti mokiniui mokytis ir tobulėti. Mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas atvirumu, nešališkumu, visų progimnazijos bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu.

10. Vertinant mokinių pasiekimus laikomasi nuostatos, jog kiekvienas mokinys gali augti ir tobulėti, kai jam sudaromos jo poreikius atitinkančios sąlygos bei teikiama reikalinga pagalba.

11. Vertinami yra mokinių pasiekimai, todėl vertinimas nesuprantamas kaip apdovanojimo ar drausminimo priemonė (mokiniai nevertinami už (ne)pasiruošimą pamokai ar kitus su pasiekimų demonstravimu nesusijusius dalykus).

12. Mokinių pažanga skatinama asmeninio tobulėjimo, o ne būti geresniam už kitą siekiu. Progimnazijos vertinimo kultūra neorientuota į mokinių konkurencijos tarpusavyje skatinimą, todėl vengiama mokinių lyginimo tarpusavyje.

13. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:

13.1. Vadovaujasi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“;

13.2. Ugdymo procese taiko adekvačius mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo metodus;

13.3. Kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;

13.4. Kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

13.5. Nuolat reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas, jų pridėtinę vertę kiekvieno mokinio mokymuisi;

13.6. Tobulina instrumentus, padedančius įvertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir įgytas kompetencijas;

13.7. Aptaria su mokiniais akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;

13.8. Principingai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimas pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan.;

13.9. Teikia informaciją ir išsamiai paaiškina tėvams (globėjams, rūpintojams) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas;

13.10. Vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą;

13.11. Tinkamai tvarko mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ, BESIMOKANČIO PAGAL PRADINIO UGDYMO PROGRAMĄ, PASIEKIMŲ VERTINIMAS

14. Pradinio ugdymo programos mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami.

15. Visi mokomieji dalykai (dorinis ugdymas, pirmoji užsienio kalba, matematika, lietuvių kalba ir literatūra, gamtos mokslai, technologijos, visuomeninis ugdymas, dailė, muzika, šokis, fizinis ugdymas, plaukimas) vertinami pasiekimų lygiais (aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas, slenkstinis ir nepasiektas slenkstinis).

16. Prioritetas teikiamas mokymąsi motyvuojančiam vertinimui.

17. Mokslo metų pradžioje (rugsėjo mėn.) mokytoja supažindina mokinių tėvus su Tvarka; kartu aptaria abipusės informacijos pateikimo būdus.

18. Vertinimo informacijos teikimas:

18.1. Mokytojas mokiniams nuolat teikia informaciją apie jų mokymąsi ir pažangą, ką jie jau pasiekė ir ką turėtų daryti, kad jų pasiekimai būtų geresni. Mokinių pasiekimai viešai tarpusavyje nelyginami; stebima ir vertinama konkretaus mokinio daroma pažanga, lyginant ankstesnius jo pasiekimus su dabartiniais;

18.2. Mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams) informacija apie mokinio pažangą ir pasiekimus teikiama žodžiu ir raštu. Organizuojami susirinkimai, individualūs pokalbiai, rašomi atsiliepimai, komentarai elektroniniame dienyne ir kt.

18.3. Mokinių sąsiuvinuose, kituose rašto darbuose tikrinamos užduotys pasirinktinai, po ištaisyto rašto darbu parašomas pasiekimų lygis ir pozityvus, pripažįstantis atlikto darbo vertę, palaikantis vaiko pastangas gerai padaryti užduotį, komentaras (nebūtina kiekvieną dieną vaikui už kasdienį darbą rašyti komentarą, vertinimą). Rašant komentarą galima nurodyti konkrečius vaiko pasiekimus ir kokią jis padarė pažangą, ką geba ir ko negeba, nurodomos taisytinės vietos, pasiūloma, kaip galima būtų pagerinti darbą. Komentare vartojamos vaikui suprantamos sąvokos. Šio komentaro nebūtina perrašyti į elektroninį dienyną.

19. Apibendrinamuosiuose (kontroliniuose) darbuose informacija apie mokymosi rezultatus nurodoma pasiekimų lygiais (aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas, slenkstinis, nepasiektas slenkstinis).

20. Atsiskaitomųjų/kontrolinių darbų vertinimas:

Pasiekimų lygiai		Kontrolinis/ savarankiškas darbas	Diktantas
Aukštesnysis	Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka arba pranoksta Bendrųjų programų vertinimo rodiklius	100–85%	1–2 klaidos
Pagrindinis	Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka Bendrųjų programų vertinimo rodiklius	84–65%	3–4 klaidos
Patenkinamas	Mokinio žinios ir gebėjimai minimaliai atitinka Bendrųjų programų vertinimo rodiklius	64–45%	5–7 klaidos
Slenkstinis	Mokinio žinios ir gebėjimai silpnai minimaliai atitinka	44–34%	8 klaidos

	Bendrųjų programų vertinimo rodiklius		
Nepasiektas slenkstinis	Mokinio žinios ir gebėjimai neatitinka Bendrųjų programų vertinimo rodiklius	Mažiau nei 34%	9 ir daugiau klaidų

20.1. **Aukštesnysis lygis** – nuosekliai, išsamiai atlieka užduotis, tikslingai taiko informaciją, randa sprendimus, daro išsamias ir tikslias išvadas, geba paaiškinti, parodo kūrybiniam mąstymui būdingus elementus neįprastomis aplinkybėmis, pasirenka tinkamas ir racionalias problemų sprendimo strategijas.

20.2. **Pagrindinis lygis** – atgamina žinias, jas taiko naujose situacijose, daugeliu atveju produktyviai mąsto įprastomis aplinkybėmis, geba rasti informaciją, randa sprendimus, daro teisingas išvadas, geba paaiškinti.

20.3. **Patenkinamas lygis** – atkartoja tam tikras žinias, bet paviršutiniškai, ne visada pritaiko įgytas žinias, mokėjimus ir įgūdžius, daro minimalią pažangą.

20.4. **Slenkstinis lygis** – padaryta labai minimali pažanga, bet nepasiektas patenkinamo lygio minimumas.

20.5. **Nepasiektas slenkstinis lygis** – mokinio pasiekimai ir gebėjimai neatitinka Bendrųjų programų vertinimo rodiklius

21. Mokinių įsivertinimas (mokiniai savo pastangas įsivertina klasėje sutartais įsivertinimo būdais (žodžiu ar raštu)). Į įsivertinimą mokiniai įtraukiami reguliariai. Įsivertinant mokiniui svarbu refleksija (savianalizė) arba savo minčių, veiksmų, vertybių kritiškas pergalvojimas ir analizavimas, todėl mokytojas skatina mokinius:

- Pasikeisti su bendraklasiais įspūdžiais apie pasiekimus;
- Porose pasitikrinti ir įvertinti vienam kito išmokimą;
- Analizuoti savo klaidas;
- Numatyti, ką dar reikia atlikti;
- Parašyti savo įsivertinimą prie atlikto darbo.

22. Informacija apie mokinio kompetencijų raišką (gebėjimą būti grupės nariu, klasės ir progimnazijos taisyklių laikymąsi ekskursijose, renginiuose, dalyvavimą pilietinėse veiklose bei kt.) ir darbo įgūdžius (pasiruošimą pamokai, dėmesingumą, kruopštumą, tinkamos informacijos atsirinkimą, virtualios erdvės tikslingą panaudojimą bei kt.) fiksuojamos elektroninio dienyno skiltyje „Pagyrimai/pastabos”.

23. Mokytojas, remdamasis iš vertinimo gauta informacija apie mokinių pažangą, koreguoja ugdymo procesą, numato priemones pažangai užtikrinti.

24. Atsižvelgiant į dalykui skirtų pamokų skaičių, elektroniniame dienyne numatomas vertinimų fiksavimo periodiškumas:

Pamokų skaičius per savaitę	Mokomieji dalykai	Įvertinimų skaičius per pusmetį
1	Gamtos mokslai, visuomeninis ugdymas, dailė, technologijos, šokis, dorinis ugdymas, plaukimas	Ne mažiau kaip 3 įvertinimo fiksavimai
2	Anglų kalba, fizinis ugdymas (3–4	Ne mažiau kaip 5 įvertinimo

	klasės)	fiksavimai
3	Fizinis ugdymas (1–2 klasės)	Ne mažiau kaip 7 įvertinimo fiksavimai
4–5	Matematika	Ne mažiau kaip 10 įvertinimo fiksavimų
7–8	Lietuvių kalba ir literatūra	Ne mažiau kaip 16 įvertinimo fiksavimų

25. Pusmečio (mokslo metų) mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio padarytą pažangą atsižvelgiant į bendrųjų programų mokomųjų dalykų skyriuose „Pasiekimų sritys ir raida“ apibrėžtus pasiekimų lygių požymius, įrašant dalyko pasiekimų lygį elektroniniame dienyne: aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas, slenkstinis, nepasiektas slenkstinis.

25.1. Nepasiektas slenkstinis pusmečio įvertinimas fiksuojamas tada, jei mokinys be pateisinamos priežasties nelankė mokyklos ir neatliko tuo laikotarpiu skirtų vertinimo užduočių (kontrolinių/atsiskaitomųjų darbų), nepademonstravo pasiekimų, numatytų pradinio ugdymo Bendrosiose programose.

25.2. Mokiniui, kurio mokymosi pasiekimai mokantis pagal dalyko programą pasibaigus ugdymo procesui fiksuoti nepasiektu slenkstinio lygio metiniu įvertinimu, skiriami papildomi darbai. Papildomi darbai suteikia galimybę pasiekti ne žemesnį kaip slenkstinį mokymosi pasiekimų lygį, nustatytą bendrosiose programose. Papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu įvertinimu.

25.3. Jeigu mokinys, atlikęs skirtus papildomus darbus, trijuose ar daugiau ugdymo plano dalykų nėra pasiekęs slenkstinio pasiekimų lygio, mokinių ugde mokytojai ir kiti ugdymo procese dalyvavę asmenys pakartotinai svarsto jo mokymosi pasiekimus ir, įvertinę papildomų darbų rezultatus bei kitas reikšmingas aplinkybes, gali siūlyti mokyklos vadovui mokinių palikti kartoti ugdymo programą. Sprendimą dėl mokinio palikimo kartoti ugdymo programą priima mokyklos vadovas.

25.4. Pradinio ugdymo programos baigiamosios klasės (4 klasės) mokinys, po skirtų papildomų darbų turintis bent vieną nepažangų metinį dalyko įvertinimą arba nustatytu laiku neatsiskaitęs už skirtus papildomus darbus, teisės aktų nustatyta tvarka paliekamas kartoti atitinkamos ugdymo programos baigiamosios klasės kursą.

25.5. Jei mokinys neatliko per pusmetį skirtų vertinimo užduočių dėl pateisintų priežasčių (pvz. ligos), fiksuojamas įrašas „atleista“ („atl.“).

26. Mokiniui, besimokančiam pagal pradinio ugdymo programą, II pusmečio mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu.

27. 1-4 klasių mokinių vertinimo normų kriterijai:

Lygis	Pasiekimų sritis	Pasiekimų aprašymas
Aukštesnysis	Savarankiškumo	Savarankiškai – užduotis atlieka iki galo, susidūręs su kliūtimis, randa būdų jas įveikti.
	Sudėtingumo	Mokinys temos analizėje savirefleksiją ir jos išraišką perkelia į įvairius kontekstus, kritiškai vertina, išauga abstrakcijos lygmuo.

	Konteksto	Mokinys išplečia kontekstą į kitas sritis, išauga abstrakcijos lygmuo.
Pagrindinis	Savarankiškumo	Konsultuodamasis – įvardija pasitaikančias kliūtis ir jas įveikia, tikslingai klausdamas ar prašydamas konkretaus patarimo.
	Sudėtingumo	Mokinys temos analizėje naudoja savirefleksiją ir savimonės turinį, išreiškia jį įkomponuodamas į temos kontekstą bei kasdienybės įvykius, kritiškai vertina pagal pateiktą grafinį modelį.
	Konteksto	Mokinys plečia kontekstą į kitas sritis, įtraukia savęs refleksiją šiame kontekste, naudoja kitas pažinimo sritis.
Patenkinamas	Savarankiškumo	Naudodamasis netiesiogine pagalba – atlieka užduotį vadovaudamasis specialiai parengtais modeliais, pagal pateiktą pavyzdį ir pan.
	Sudėtingumo	Mokinys temos analizę pradeda nuo išorinių dalykų stebėjimo, konkretaus objekto, jo požymių apibrėžimo, atlieka užduotis vadovaudamasis parengtais konstruktais.
	Konteksto	Mokinys analizuoja pakankamai siaurą teminį kontekstą.
Slenkstinis	Savarankiškumo	eMokytojo padedamas atlieka užduotis, atsakydamas į nukreipiamuosius klausimus, kai procesą moderuoja ir jame dalyvauja mokytojas.
	Sudėtingumo	Su pagalba atlieka užduotis vadovaudamasis parengtais konstruktais.
	Konteksto	Mokinys su pagalba susipažįsta su pakankamai siauru teminiu kontekstu ir jį aptaria.

28. Individualios pažangos stebėjimas:

28.1. Mokiniai mokslo metų pradžioje (rugsėjo, spalio mėn.) kartu su mokytoju įsivertina žinias ir gebėjimus pagal „Pradinio ugdymo bendrųjų programų“ pasiekimų lygių požymius;

28.2. Kiekvieno pusmečio pabaigoje mokinys tiek su klasės mokytoja, tiek su dalyko mokytoju, tiek su tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria, analizuoja sėkmes ir nesėkmes, planuoja tolimesnę mokymąsi.

29. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai vertinami pagal šį aprašą.

V SKYRIUS

MOKINIŲ, BESIMOKANČIO PAGAL PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, PASIEKIMŲ VERTINIMAS

30. Baigusiems pradinio ugdymo programą ir pradantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą mokiniams skiriamas vieno mėnesio adaptacinis laikotarpis – rugsėjo mėnuo. Rugsėjo mėnesį pažymiai nerašomi, taikomas formuojamasis vertinimas. Įrašai daromi elektroniniame dienyne. Klasių vadovai ir dalykų mokytojai taiko individualius mokinio pažinimo metodus, numato ir papildomai teikia pagalbą mokiniams.

31. 1 mėnesio adaptacinis laikotarpis skiriamas mokiniams, pradėjusiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo pirmos dalies ugdymo programą (5 klasė). Visą rugsėjo mėnesį mokiniai pažymiais nėra vertinami. Naudojamas formuojamasis vertinimas. Elektroniniame dienyne mokytojai rašo komentarus ir pastebėjimus.

32. Naujai atvykusiems mokiniams skiriamas 2 sav. adaptacinis laikotarpis, kurio metu mokiniams nėra rašomi nepatenkinami įvertinimai.

33. Mokiniui, atvykusiam iš mokyklos, kurioje jo mokymosi pasiekimai buvo apibendrinami baigiantis pusmečiui, metiniai įvertinimai fiksuojami gavus tos mokyklos pažymą apie mokymosi pasiekimus;

34. Jeigu ankstesnėje mokykloje pusmečio įvertinimas buvo fiksuotas ne pažymiu, metinis pažymys fiksuojamas iš progimnazijoje gautų pažymių;

35. Naujai atvykusių mokinių einamojo pusmečio pažymiai, gauti ankstesnėje ugdymo įstaigoje, įrašomi į elektroninį dienyną, nurodant „Pažymiai iš kitos ugdymo įstaigos“.

36. Mokytojai pusmečio (mokslo metų), skyriaus (temos, pamokos) pradžioje supažindina mokinius su ugdymo(si) tikslais, su planuojamu jų vertinimu, nuolat stebi mokinių mokymą(si), užtikrina mokinių pasiekimų vertinimo būdų ir formų dermę (ypač dirbantieji toje pačioje klasėje).

37. Kaupiamasis vertinimas turi remtis mokytojo kokybiniais pastebėjimais apie mokinio daromą pažangą, fiksuojamais mokytojui patogia forma, kuriais remdamasis prireikus jis galėtų pagrįsti savo sprendimą apie galutinį apibendrintą mokinio pasiekimų vertinimą.

38. Kaupiamuoju pažymiu gali būti vertinama: apklausa (raštu arba žodžiu), namų darbai, aktyvus darbas pamokoje, savarankiškos užduotys klasėje (pranešimai, darbas grupėje, vaizdinė medžiaga ir pan.) ir kt.

39. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Pamokoje taikomas formuojamasis vertinimas, kuris rodo, ką konkrečiai mokiniai geba, yra pasiekę ir ko dar turi pasiekti ar tobulėti, mokiniai mokomi vertinti kitus ir patys įsivertinti.

40. Vertinant 5–8 klasių mokinių pasiekimus ir pažangą, naudojamas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimas

41. **Formuojamasis** vertinimas nesiejamas su pažymiu. Vertinimo ir įsivertinimo procedūras pasirenka mokytojas. Rekomenduojamas žodinis paskatinimas, komentaras, rezultatų ir mokymosi spragų aptarimas.

42. **Diagnostinis** vertinimas siejamas su pažymiu, pasiekimai ir pažanga vertinami 10 balų sistema, įrašais „Įskaityta“, „Neįskaityta“.

42.1. Lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, užsienio kalbų, istorijos, gamtos mokslų, biologijos, geografijos, fizikos, chemijos, informatikos, dailės, muzikos, technologijų, fizinio ugdymo, plaukimo pasiekimai vertinami pažymiu;

42.2. Dorinio ugdymo (tikybos, etikos), gyvenimo įgūdžių, pasirenkamųjų dalykų pasiekimai vertinami „Įskaityta“, „Neįskaityta“.

42.3. Atlikta socialinė-pilietinė veikla mokslo metų pabaigoje vertinama „Įskaityta“.

42.4. Mokiniui, pagal gydytojo pažymą atleistam nuo tam tikrų pamokų, pusmečio ar metinių pažymių stulpelyje rašoma „Atleista“.

43. Vertinant pažymiu atsiskaitymo darbus naudojamas kriterinis vertinimas:

Pasiekimų lygis	Teisingų atsakymų apimtis procentais	Pažymys
Aukštesnysis	100–95	10
	94–85	9

Pagrindinis	84–75	8
	74–65	7
Patenkinamas	64–55	6
	54–45	5
Slenkstinis	44–35	4
Nepasiekta slenkstinis (nepatenkinamas)	34–25	3
	24–2	2
	Nedalyvavo, neatsiskaitė už darbą	1

44. Kontrolinių /atsiskaitomųjų darbų organizavimas ir vertinimas:

44.1. Mokytojas kontrolinius/atsiskaitomuosius darbus fiksuoja elektroniniame dienyne, informuoja mokinius ne vėliau kaip prieš savaitę.

44.2. Per dieną tai pačiai klasei negali būti daugiau nei vienas kontrolinis/atsiskaitomasis darbas.

44.3. Mokytojo parinktos užduotys kontroliniam/atsiskaitomajam darbui turi atitikti visus mokymosi pasiekimų lygius (20 proc. užduočių turi atitikti slenkstinį, 30 proc. užduočių turi atitikti patenkinamą, 30 proc. pagrindinį, 20 proc. aukštesnį lygį). Prie kiekvienos užduoties ar klausimo būtina nurodyti taškus.

44.4. Mokytojas kontrolinius/atsiskaitomuosius darbus ištaiso, aptaria su mokiniais ir suveda pažymius į elektroninį dienyną ne vėliau kaip per 2 savaites.

44.5. Dalykų mokytojai dienyne prie kiekvieno nepatenkinamo įvertinimo parašo komentarus.

44.6. Rekomenduojama vieną pamoką skirti kontrolinio/atsiskaitomojo darbo analizei: bendrus darbo rezultatus pristatyti visiems klasės mokiniams ir pasidžiaugti jų sėkmėmis, pagal galimybes ir poreikius, nesėkmes aptarti su kiekvienu mokiniu individualiai bei numatyti būdus mokymosi spragoms šalinti;

44.7. Jei mokinys dėl pateisinamų priežasčių nedalyvavo kontroliniame darbe, už jį atsiskaito po pamokų arba kitu susitartu su mokytoju laiku per 2 savaites. Jei per sutartą laikotarpį mokinys neatsiskaitė, rašomas žemiausias įvertinimas.

44.8. Rekomenduojama kontrolinį darbą perrašyti, jei daugiau nei pusė klasės mokinių buvo įvertinti nepatenkinamais įvertinimais.

44.9. Kontrolinis/atsiskaitomasis darbas pusmečio paskutinę dieną, pirmą dalyko pamoką po mokinių atostogų ar šventinių dienų neorganizuojamas.

45. **Apibendrinamasis** vertinimas yra formalus, naudojamas baigus programą, kursą.

45.1. Pusmečio įvertinimai išvedami iš elektroniniame dienyne esančių balų (aritmetinis vidurkis: 6,5 - 7; 6,4 - 6) ne vėliau kaip paskutinę pusmečio (mokslo metų) pamoką.

45.2. Metinis balas vedamas iš I ir II pusmečių (dviejų) įvertinimų balų vidurkio, taikant apvalinimo taisyklę: $8,5 \approx 9$.

45.3. Jei mokinys turi nepatenkinamą pusmečio įvertinimą, metinis įvertinimas išvedamas nepatenkinamas ir mokiniui skiriami papildomi darbai spragoms pašalinti.

45.4. Jei mokinys per pusmetį neatliko tuo laikotarpiu skirtų vertinimo užduočių dėl svarbių, progimnazijos vadovo pateisintų priežasčių (pvz. ligos) – fiksuojamas įrašas „Atleista“ („atl.“).

45.5. Jei pasibaigus ugdymo procesui mokiniui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

45.6. Jeigu 5–8 klasės mokinys po skirtų papildomų darbų trijuose ar daugiau ugdymo plano dalykų turi nepažangius (1–3, neat., neįsk.) įvertinimus arba nustatytu laiku neatsiskaitė už skirtus papildomus darbus, mokinį ugde mokytojai ir kiti ugdymo procese dalyvavę asmenys pakartotinai svarsto jo mokymosi pasiekimus ir, įvertinę papildomų darbų rezultatus bei kitas reikšmingas aplinkybes, gali siūlyti mokyklos vadovui mokinį palikti kartoti atitinkamos klasės kursą. Sprendimą dėl mokinio kėlimo į aukštesnę klasę ar palikimo kartoti kursą priima mokyklos vadovas.

45.7. Baigiamosios klasės (8 klasės) mokinys, po skirtų papildomų darbų turintis bent vieną nepažangų metinį dalyko įvertinimą arba nustatytu laiku neatsiskaitęs už skirtus papildomus darbus, teisės aktų nustatyta tvarka paliekamas kartoti 8 klasės kursą.

45.8. Mokinys, praleidęs du trečdalius pusmečio pamokų, neturintis pažymių, neatsiskaitęs už privalomus darbus, pusmečio pabaigoje neatestuojamas.

46. Vertinant mokinių pasiekimus orientuojamasi į pasiekimų lygius, apibrėžtus pagrindinio ugdymo bendrosiose programose.

47. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai vertinami pagal šį aprašą.

48. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai.

49. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo dažnumas:

Dalyko savaitinių pamokų skaičius	Mokomieji dalykai	Rekomenduojamas įvertinimų skaičius per pusmetį
1	Fizika, biologija, informatika, plaukimas, technologijos, dailė, gyvenimo įgūdžiai, dorinis ugdymas.	Ne mažiau kaip 3
2	Užsienio (rusų, vokiečių) kalba, fizika, biologija, chemija, istorija, geografija, technologijos	Ne mažiau kaip 4
3	Užsienio (anglų) kalba, fizinis ugdymas,	Ne mažiau kaip 5
4	Matematika	Ne mažiau kaip 6
5	Lietuvių kalba ir literatūra	Ne mažiau kaip 7

50. Mokinys atlieka privalomą socialinę-pilietinę veiklą pagal ugdymo plane numatytą valandų skaičių. Veiklos fiksuojamos elektroniniame dienyne skiltyje „Socialinė-pilietinė veikla“. Klasių vadovai, mokslo metų pabaigoje, elektroniniame dienyne fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įvertinimą „įsk.“ (įskaityta) arba „neįsk.“ (neįskaityta).

52. Individualios pažangos stebėjimas:

52.1. Mokiniai mokslo metų pradžioje (rugsėjo, spalio mėn.) kartu su mokytoju įsivertina žinias ir gebėjimus pagal „Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų“ pasiekimų lygių požymius;

52.2. 5–8 klasių mokiniai pasitikrinamųjų darbų rezultatus (kontroliniai darbai, testai, diktantai, kūrybiniai darbai ir kt. vertinimo užduotys) signalinių ir pusmečių įvertinimus fiksuoja Sėkmės dienoraščiuose dalyko individualios pažangos lentelėse, stebi individualios pažangos pokytį;

52.3 Kiekvieno pusmečio pabaigoje mokinys tiek su dalyko mokytoju, tiek su tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria, analizuoja sėkmes ir nesėkmes, planuoja tolimesnį mokymąsi;

VI SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO LYGMENYS

53. Vertinimas progimnazijoje įgyvendinamas asmeniniu (mokinio), tarpasmeniniu (kelių mokinių), bendruomeniniu (klasės ir progimnazijos) ir nacionaliniu lygmenimis:

53.1. Asmeninis (mokinio) lygmuo apima mokinio konkrečių mokymosi pasiekimų įsivertinimą. Įsivertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į individualius mokinio poreikius, polinkius bei galimybes. Mokinių įsivertinimas ir ilgalaikis pažangos stebėjimas ugdo savivaldaus mokymosi gebėjimus;

53.2. Tarpasmeninis (kelių mokinių) lygmuo apima mokinių tarpusavio įsivertinimą pagal konkrečias kompetencijas. Į(si)vertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokinių tarpusavio santykius, darbo mažesnėse ar didesnėse grupėse patirtį, grupių dinamiką ir kitas svarbias porų ir / ar grupių charakteristikas;

53.3. Bendruomeninis (klasės) lygmuo apima mokytojo planuojamą ir įgyvendinamą mokinių pasiekimų vertinimą, siekiant visų trijų tikslų – padėti mokytis, pripažinti ir sertifikuoti rezultatus, valdyti mokymosi(si) kokybę. Mokinių pasiekimų vertinimo būdai, metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokymo(si) tikslus, konkretaus mokomojo dalyko specifiką. Siekdamas adekvataus ir veiksmingo kompetencijų vertinimo, mokytojas atsižvelgia į visos klasės ir kiekvieno mokinio poreikius, polinkius bei galimybes ir prasmingai derina visus vertinimo būdus. Mokytojai įgyvendina kompetencijomis grįstus uždavinius pasiūlydami mokiniams atlikti turtingas užduotis, atskleidžiančias kompetencijų raišką;

53.4. Bendruomeninis (progimnazijos) lygmuo apima pedagoginės bendruomenės sukurtą ir sutartą vertinimo tvarką, derančią su nacionalinio lygmens dokumentais. Siekdamie diegti mokslu grįstą pažangią mokinių pasiekimų vertinimo praktiką, pedagoginės bendruomenės nariai bendradarbiaudami tobulina profesines kompetencijas, kolegialiai priima sprendimus, drauge kuria bei palaiko vertinimo kultūrą bendruomenėje;

53.5. Nacionalinis lygmuo apima išorinį vertinimą, vykdomą išsilavinimui patvirtinti, bei mokymosi pasiekimų stebėseną, mokymosi duomenų analizę, išvadų darymą bei rekomendacijų teikimą siekiant geresnės ugdymo kokybės.

VII SKYRIUS

MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

54. Įgyvendinant bendrąsias programas, ugdomos šios kompetencijos: komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninė, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos. Visos kompetencijos yra vienodai svarbios. Kiekvienos kompetencijos ugdymo intensyvumas priklauso nuo konkrečios bendrosios programos. Bendrosiose programose kompetencijos apibrėžiamos, išskiriant jų esminius aspektus:

54.1. **Komunikavimo kompetencija** – tai motyvacija ir gebėjimas kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas), etiškai naudotis verbalinėmis ir neverbalinėmis komunikavimo priemonėmis ir technologijomis;

54.2. **Kultūrinė kompetencija** – tai kultūrinė savimonė, grįsta žiniomis, aktyvia kultūrine raiška ir kultūriniu sąmoningumu;

54.3. **Kūrybiškumo kompetencija** – tai sau ir kitiems reikšmingų kūrybinių idėjų, produktų, problemų sprendimų tyrinėjimas, generavimas, kūrimas, vertinimas, išlaikant darnų santykį su savimi ir aplinka;

54.4. **Pažinimo kompetencija** – tai motyvacija ir gebėjimas pažinti save ir pasaulį, įgyjami syvokiant (perimant) žmonijos kultūrinę patirtį. Ši kompetencija apima dalyko žinias ir gebėjimus, kritinio mąstymo, problemų sprendimo, mokėjimo mokytis gebėjimus. Mokyklinis pažinimas reikalauja valios, pastangų ir atkaklumo;

54.5. **Pilietiškumo kompetencija** – tai pilietinis tapatumas ir pilietinė galia, grįsta vertybėmis, nuostatomis, žiniomis ir praktinio veikimo gebėjimais, įgalinančiais kartu su kitais atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą;

54.6. **Skaitmeninė kompetencija** – tai motyvacija ir gebėjimas naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, mokytis, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etiškai kurti ir dalytis skaitmeniniu turiniu;

54.7. **Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija** – tai asmens savimonė ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata.

55. Mokiniai kompetencijas ugdo visoje progimnazijos veikloje atlikdami užduotis pamokų metu ir dalyvaudami kitose ugdomosiose veiklose.

56. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo (pagyrimas, pastaba, žodinė recenzija, plusai/minusai, taškai, kaupiamieji balai) ir mokyklos vidinio apibendrinamojo vertinimo būdai. Vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad:

56.1. Ugdant mokinių dalyko kompetencijas, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;

56.2. Mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose, vertinamos mokyklos nustatyta tvarka, fiksuojant mokinių pasiekimų informaciją dienyne ir mokinio Sėkmės dienoraštyje.

57. Planuojant mokinių įgytų kompetencijų vertinimą, numatomas mokymosi kelias, vedantis ugdymo siekinių link: pradedama nuo ugdymo siekinio identifikavimo ir jo suskaidymo į mažesnius žingsnius, kurie mokiniams padėtų artėti prie iš(si)kelto tikslo, po to planuojamas mokymosi turinys, numatant mokymosi užduotis ir parenkant veiklas:

57.1. Ugdymo siekinių numatymas. Vadovaujantis bendrosiomis programomis ir atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius, klasės kontekstą ir mokyklos kultūrą, apibrėžiami konkretūs ugdymo siekiniai;

57.2. Mokymosi žingsnių ir požymių planavimas. Numatoma, kokie mokymosi požymiai parodys, kad mokiniai, sėkmingai įveikdami mažesnius žingsnius, kryptingai juda užsibrėžto siekinio link;

57.3. Mokymosi užduočių ir veiklų parinkimas.

58. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojamas grįžtamasis ryšys. Teikdami grįžtamąjį ryšį mokytojai palaiko mokinius, skatina būti atvirais, ieškoti, nebijoti klysti. Mokiniui svarbu sužinoti, ką ir kaip jam reikėtų tobulinti savo mokymosi procese, kad darytų pažangą ir gerėtų jo mokymosi pasiekimai. Grįžtamasis ryšys teikiamas įvairiomis formomis (žodžiu, raštu) skatinant mokinį pasitikėti savo jėgomis, siekti geresnių rezultatų, motyvuojant mokytis.

59. Mokinio įgytos kompetencijos pažymiu nėra vertinamos.

VIII SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

60. Vertinimo rezultatai panaudojami ugdymo procesui tobulinti: padėti mokytis, patvirtinti rezultatus ir išsilavinimą, stebėti ir valdyti ugdymo kokybę.

61. Formuojamuoju būdu vertinamas kasdienis mokymasis ir mokinio pažanga, kurio metu sukaupiama informacija, kuri naudojama kasdieniam mokymosi procesui stebėti, planuoti ir jį tobulinti.

61.1. Susitarti dėl ugdymosi lūkesčių, tikslų, siekių ir sėkmės kriterijų;

61.2. Sudaryti sąlygas mokiniams parodyti tai, ką išmoko;

61.3. Teikti grįžtamąjį ryšį, kuris skatina mokytis;

61.4. Skatinti mokinius prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi.

62. Vertinant pasiekimus apibendrinamuoju būdu, mokinių rezultatai yra naudojami mokinio pasiekimų lygiui nustatyti, sprendimams priimti dėl rezultatų gerinimo.

63. Nacionalinių ir tarptautinių pasiekimų patikrinimų rezultatai naudojami progimnazijos rezultatams stebėti ir ugdymo kokybei užtikrinti, reikiamiems vadybiniais sprendimams priimti planuojant ugdymo turinį, nustatant mokyklos veiklos prioritetus.

64. Klasės mokinių pasiekimai, ne mažiau kaip 2 kartus per pusmetį, aptariami klasės susirinkimuose (atsakingi klasių vadovai).

65. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui du kartus per mokslo metus apibendrina progimnazijos mokinių mokymosi pasiekimus ir pristato mokytojų susirinkimuose.

66. Vadovaujantis mokinių pusmečių, mokslo metų mokymosi pasiekimų analizėmis, progimnazija priima sprendimus dėl ugdymo turinio, mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo proceso planavimo ar koregavimo.

IX SKYRIUS

MOKINIŲ IR TĖVŲ (GLOBĖJŲ/RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMAS

67. Informacija apie mokinio ugdymosi pasiekimus, lankomumą tėvams (globėjams, rūpintojams) pateikiama elektroniniame dienyne:

67.1. Už atsakinėjimą žodžiu mokiniams įvertinimas pažymiu įrašomas tą pačią dieną;

67.2. Kontrolinių, savarankiškų ir kitų darbų įvertinimai pažymiu surašomi į dienyne per 2 savaites;

67.3. Individualios pastabos, komentarai dėl mokymosi pasiekimų, pažangos ir pastangų rašomos tam skirtoje elektroninio dienyno vietoje.

68. Klasės vadovas stebi tėvų (globėjų, rūpintojų) prisijungimo prie elektroninio dienyno dažnumą.

69. Už pažymių įrašymą elektroniniame dienyne atsakingi dalykų mokytojai.

70. Iškilus ugdymo(si), lankomumo, elgesio ar kt. problemoms, tėvai (globėjai/rūpintojai) informuojami įvairiais būdais: skambinant, kalbantis individualiai, rašant elektroninius laiškus, pranešimus.

71. Klasių vadovai, ne rečiau kaip kartą per pusmetį, organizuoja klasių tėvų susirinkimus, kurių metu informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie ugdymo(si) rezultatus.

72. Bent 1 kartą per mokslo metus organizuojama Tėvų diena, kai tėvai (globėjai/rūpintojai) turi galimybę susitikti su jų vaikus mokančiais mokytojais, administracija, klasės vadovu, pagalbos mokiniui specialistais.

X SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

73. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašas skelbiamas mokyklos interneto svetainėje.

74. Tvarka gali būti keičiama, papildoma, atnaujinama, atsižvelgiant į ugdymo proceso pokyčius ir pakeistus jį reglamentuojančius dokumentus.